

Georgie Dom

Het slimme bespaarboek

© Consumentenbond

Consumentenbond

Dan weet je het.

4^e druk, maart 2010

Het slimme bespaarboek is een gezamenlijke uitgave van de Consumentenbond en het Nibud.

Copyright 2010 © Consumentenbond, Den Haag
Auteursrechten op tekst, tabellen en illustraties voorbehouden
Inlichtingen Consumentenbond

Auteur: Georgie Dom

Verder werkten mee:

Mark Drabbe, Anne Grooters, Helleke Hendriks, Jan Klinckenberg, Ferry Ploeg, Arnold van Troost, Ronald Vroman, Jappe Zijlstra, Ingrid Zuurmond (onderzoek Consumentenbond), Fenneke Holthuis en Sanne Lamers (onderzoek Nibud), Marijke van Ewijk (coördinatie Nibud), Karin Brakkee, Frouke Pieters, Jan Tjemme van Wieringen en Marc Zitzen (kennisontwikkeling Milieu Centraal)

Eindredactie: Gemmeke van Kempen, GEMRedactie, Delft
Grafische verzorging: Het vlakke land, Rotterdam
Foto omslag: Van Beek Images

ISBN 978 90 5951 1309
NUR 793

Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht c.q. de uitgever van deze uitgave, door de rechthebbende(n) gemachtigd namens hem op te treden, niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking.

De uitgever is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren, als bedoeld in artikel 17 lid 2, Auteurswet 1912 en in het KB van 20 juni 1974 (Stb. 351) ex artikel 16B Auteurswet 1912, te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden. Hoewel de gegevens in dit boek met grote zorgvuldigheid zijn bijeengebracht, aanvaardt de uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele (zet)fouten of onvolledigheden.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen; degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Inhoud

Inleiding 9

1 Over budgetteren, besparen en betalen 11

1.1 Budgetteren 11

- 1.1a Toelichting bij het noteren van inkomsten 12
- 1.1b Toelichting bij het noteren van uitgaven 14
- 1.1c Hulp bij budgetteren 16
- 1.1d Overzichtelijke administratie 20

1.2 Besparen 23

- 1.2a Onvermijdelijke en keuze-uitgaven 23
- 1.2b Sparen zonder pijn 26
- 1.2c Kleine beetjes helpen 27

1.3 Betalen 27

- 1.3a Betaalpakketten 28
- 1.3b Creditcard versus bank-pas 29

2 Voordelig kopen 33

2.1 Op koopjesjacht 33

- 2.1a Uitverkoop 33
- 2.1b Oude modellen 34
- 2.1c Beschadigde en showmodellen 34
- 2.1d Parallelimport 35
- 2.1e Retourmodellen 36
- 2.1f Tweedehands 37
- 2.1g Ruilen 37

- 2.1h Prijzen vergelijken 37

2.2 Kortingen 38

- 2.2a Waarom korting? 38
- 2.2b Voorwaarden voor korting 39

2.3 Hoe krijg ik korting? 40

- 2.3a Sla snel toe 41
- 2.3b Zoek de juiste persoon 41
- 2.3c Kies het juiste moment 42
- 2.3d Durf! 42
- 2.3e Schat de situatie in 42
- 2.3f Blijf realistisch 42
- 2.3g Nog meer onderhandelingsstips 43

2.4 Ander voordeel 44

- 2.4a 'Membership-services' 44
- 2.4b Inkoopverenigingen 45
- 2.4c Prijsadviesbureaus 46
- 2.4d Kopen via een klantenkaart 46

2.5 Voordelige verkoopkanalen 49

- 2.5a Internet 49
- 2.5b Postorderbedrijven goedkoper? 51
- 2.5c Veiling 52
- 2.5d Beurzen 54
- 2.5e Outlets 55

2.6 Besparen op btw 56

- 2.6a Veiling 56
- 2.6b Btw terugvragen buiten de EU 56

3 Voeding 59

- 3.1 Boodschappen 59
 - 3.1a De voordeligste keus 59
 - 3.1b Koop 'groot' 63
 - 3.1c Tips om slim boodschappen te doen 63
- 3.2 Wat haal ik in huis? 65
 - 3.2a Voorkom verspilling 66
 - 3.2b Geen zin of tijd om te koken? 68
- 3.3 Voedsel bereiden 69
 - 3.3a Algemene tips bij het koken 69
 - 3.3b Tips voor koken op gas 70
 - 3.3c Tips voor elektrisch koken 70
 - 3.3d Tips voor de oven 71
 - 3.3e Tips voor de magnetron 71
- 3.4 Afwassen 71
 - 3.4a Tips voor zuinig machinaal afwassen 73
 - 3.4b Tips voor een zuinige handafwas 74
- 3.5 Voedsel bewaren 79
 - 3.5a Ongekoeld bewaren 75
 - 3.5b Koelen 76
 - 3.5c Vriezen 79
 - 3.5d Kliekjes 83

4 Wonen 85

- 4.1 Kopen of huren? 85
 - 4.1a Huren: de voordelen 85
 - 4.1b Kopen: de voordelen 86
- 4.2 Huis huren 86
 - 4.2a Huurtoeslag 86
 - 4.2b De juiste huur 87

- 4.2c Borg en sleutelgeld 89
- 4.3 Huis kopen 90
 - 4.3a Wel of geen makelaar? 90
 - 4.3b NHG, koopsubsidie en Starterslening 92
 - 4.3c Hypotheek 94
- 4.4 Als u al een huis heeft 98
 - 4.4a Boeteregeling 98
 - 4.4b Overstappen naar een andere hypotheekvorm 101
 - 4.4c Looptijd hypotheek verlengen 105
 - 4.4d Hypotheek oversluiten naar lagere dagrente 106
 - 4.4e Kan de opslag voor de tophypotheek vervallen? 106
- 4.5 Belasting besparen met een eigen huis 107
 - 4.5a Aankoop 107
 - 4.5b Bezit 109
 - 4.5c Verkoop 113
- 4.6 Woonlasten 115
 - 4.6a OZB 115
 - 4.6b Andere gemeentelasten 116
 - 4.6c Waterschapslasten 117
- 4.7 Huis inrichten 117
 - 4.7a Keuken 117
 - 4.7b Badkamer 119
 - 4.7c Witgoed en bruingoed 120
- 4.8 Woningonderhoud 121
 - 4.8a Schildervoordeel bij oudere panden 122
 - 4.8b NHG voor verbouwing 122
 - 4.8c Particuliere woningverbetering 124

- 4.8d Monumentenwoning 125
- 4.8e Klus u rijk 126

5 Energie 127

- 5.1 Wat u moet weten over energieverbruik 127
 - 5.1a Gemiddeld energie-
verbruik 128
 - 5.1b De prijs van
elektriciteit 129
 - 5.1c De prijs van gas 130
 - 5.1d Energiebelasting
(ecotax) 130
 - 5.1e Groene en grijze
stroom 131
- 5.2 Verwarming 132
 - 5.2a Gaskachels 133
 - 5.2b Centrale verwarming 133
 - 5.2c Combiketels 134
 - 5.2d Vloer- en wand-
verwarming 134
 - 5.2e Nog energiezuiniger 135
 - 5.2f Tips om verwarmings-
energie te besparen 137
 - 5.2g Tips voor de cv-ketel 138
- 5.3 Isoleren 139
 - 5.3a Het dak 140
 - 5.3b De ramen 140
 - 5.3c Gevel 141
 - 5.3d De vloer 142
 - 5.3e Naden en kieren 143
 - 5.3f Isolatie tips 143
- 5.4 (Warm) water 144
 - 5.4a Soorten warm-
watertoestellen 145
 - 5.4b Besparen op (warm)
tapwater 149

- 5.4c Waterbesparende
voorzieningen 154

5.5 Verlichting 159

- 5.5a Zuinige lampen 160
- 5.5b Meer tips om op verlich-
ting te besparen 167

5.6 Apparaten 167

- 5.6a Besparen bij aankoop 168
- 5.6b Besparen in het
gebruik 170
- 5.6c Wasmachines 173
- 5.6d Wasdrogers 175
- 5.6e Koelkasten en
vriezers 178
- 5.6f Afwasmachines 181
- 5.6g Kookapparatuur 184
- 5.6h Computer en rand-
apparatuur 192

6 Vervoer 197

- 6.1 De kosten van een auto 197
 - 6.1a Meer conclusies 198
- 6.2 Auto kopen 206
 - 6.2a Brandstof 206
 - 6.2b Brandstofverbruik
en type auto 209
 - 6.2c Energielabel 211
 - 6.2d Zuinige snufjes en
technieken 215
 - 6.2e Nieuw of gebruikt? 216
 - 6.2f Slim inruilen 220
 - 6.2g Niet inruilen, maar zelf
verkoppen 223
 - 6.2h Financiering 224
- 6.3 Particulier zakelijk rijden 226
- 6.4 Besparen op autorijden 227
 - 6.4a Het Nieuwe Rijden 227

- 6.4b Snelheid 228
 - 6.4c Tank niet langs de snelweg 228
 - 6.4d Meer tips 229
 - 6.5 Onderhoud en reparaties 230
 - 6.5a Bandenspanning controleren 230
 - 6.5b Auto wassen 231
 - 6.5c Reparaties met recycle-onderdelen 232
 - 6.5d Tijdig onderhoud 232
 - 6.6 Autoverzekering 233
 - 6.6a Vergelijken! 233
 - 6.6b Korting bij reparatie met gebruikte onderdelen 235
 - 6.6c Meer tips voor uw autoverzekering 236
 - 6.7 De auto delen 237
 - 6.7a Carpoolen 237
 - 6.7b Autodaten 239
 - 6.7c Huurautoabonnement 241
 - 6.7d Huurautoclub 241
 - 6.8 Alternatieven voor de auto 241
 - 6.8a Openbaar vervoer 242
 - 6.8b De (e)fiets 244
- 7 Geldzaken 247**
- 7.1 Sparen 247
 - 7.1a U wilt veel rente 247
 - 7.1b U wilt direct bij het spaargeld kunnen 248
 - 7.1c U wilt gemak 248
 - 7.1d U wilt belastingvoordeel 248
 - 7.1e U wilt sparen voor vrije dagen 249
 - 7.1f Stappenplan voor sparen 250
 - 7.2 Lenen 251
 - 7.2a Wat voor lening? 251
 - 7.2b Via welk kanaal? 254
 - 7.2c Laagste rente 254
 - 7.2d Aandachtspunten bij het aangaan van een lening 256
 - 7.3 Verzekeringen 257
 - 7.3a Nodig? 257
 - 7.3b Vermijd overlap 259
 - 7.3c Vergelijken loont 259
 - 7.3d Juiste dekking 260
 - 7.3e Kortingen 260
 - 7.3f Zorgverzekering 261
 - 7.3g Overlijdensrisico-verzekeringen 263
 - 7.4 Belastingtips 266
 - 7.4a Fiscaal partnerschap 266
 - 7.4b Heffingskorting 268
 - 7.4c (Pleeg)kinderen 268
 - 7.4d Werk, inkomen en studie 269
 - 7.4e Scheiden, eigen huis, alimentatie 273
 - 7.4f Eigen huis 274
 - 7.4g Sparen en beleggen 278
 - 7.4h Schenkingen en giften 280
 - 7.4i Ziektekosten en dergelijke 282

Inleiding

Nederlanders zijn somberder geworden over hun financiële vooruitzichten. Dat blijkt uit een onderzoek in opdracht van CentiQ, *Wijzer in geldzaken*, in oktober 2009. De groep die zegt er financieel op achteruit te zijn gegaan (26%) is groter dan de groep die een vooruitgang rapporteert (22%). In mei 2009 waren beide groepen nog even groot (27%).

Uit onderzoek van het Nibud, *Rondkomen in economische onzekerheid*, van september 2009 komt naar voren dat bijna 40% van de huishoudens moeite heeft rond te komen. Door de economische onzekerheid gaan huishoudens bewuster met hun geld om dan voorheen. Hoewel het inkomen van driekwart van de huishoudens niet daalde, is tweederde meer op de prijzen gaan letten, terwijl de helft ook echt is gaan bezuinigen. Ruim 40% maakt zich zorgen over de eigen financiële situatie. Ongeveer 20% is daadwerkelijk geconfronteerd met een daling in inkomen.

De verwachtingen voor de toekomst zijn pessimistischer dan in mei 2009. Volgens het CentiQ-onderzoek was in mei 2009 de groep die een verbetering verwachtte (24%) beduidend groter dan de groep die verwachtte achteruit te gaan (15%). In oktober 2009 is dat andersom, met respectievelijk 20% en 27%.

Volgens het Nibud-onderzoek is bij 19% van de Nederlanders de financiële situatie niet gezond. Van de Nederlanders heeft bijna 38% geen voorzorgsmaatregelen getroffen met het oog op de economische crisis. De meest genomen maatregel is bezuinigen. Mensen besparen daarbij het meest op uitgaan (53%), vakanties en uitjes (48%).

Of u er nou toe gedwongen wordt door de economische omstandigheden of niet: besparen past bij een kostenbewuste en alerte consument. Het geld dat u zo 'verdient' kunt u aan andere, leuke dingen uitgeven of op een spaarrekening zetten.

In dit boek vindt u allerlei manieren om te besparen zonder dat u als een vrek hoeft te leven. Met tips over veel aspecten van ons dagelijks leven, van boodschappen doen tot auto rijden. De Consumentenbond en het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) hebben hun krachten ge-

bundeld om u zo veel mogelijk ideeën en adviezen over besparen te geven. Het Nibud is in Nederland dé instantie op het terrein van budgetteren en inkomsten en uitgaven van consumenten. De Consumentenbond is onder meer bekend door haar onafhankelijke informatie over prijs en kwaliteit van producten. Waar er in dit boek prijzen van producten worden genoemd, valt dit onder de verantwoordelijkheid van de Consumentenbond.

In hoofdstuk 1 vindt u informatie over besparen in het algemeen en het nut van budgetteren. Hoofdstuk 2 gaat in op allerlei manieren om iets voordelig aan te schaffen, van uitverkoop tot veilingen, met een korte handleiding hoe u korting bedingt.

Hoofdstuk 3 richt zich op het brede terrein van voeding. Hoe bespaart u op uw boodschappen? Hoe voorkomt u dat u eten weggooit? Ook koken en afwassen komen hierbij aan bod.

In hoofdstuk 4 vindt u allerlei besparingen op het gebied van wonen. We beginnen met de keus tussen huren en kopen, en geven daarna bespaartips voor respectievelijk huurders en (toekomstige) woningbezitters. Ook besparen op woonlasten, het inrichten van een huis en woononderhoud komen hier aan bod.

Hoofdstuk 5 gaat in op de energie die we verbruiken in de vorm van elektriciteit, gas en water. U leest onder meer hoeveel we daaraan gemiddeld uitgeven, welke apparaten de meeste energie verbruiken en hoe u uw energiekosten kunt terugdringen.

Vervoer, en dan vooral de auto, slaat ook een flink gat in ons budget. In hoofdstuk 6 vindt u informatie om hierop te besparen, bij de aankoop, bij het rijden en bij het onderhoud van uw auto. Verder hebben we tips opgenomen over alternatieven, zoals carpoolen en autodaten.

Hoofdstuk 7 pakt allerlei geldzaken bij de kop, zoals bespaarmogelijkheden bij sparen, lenen, verzekeren en de belasting. Een en ander wordt verduidelijkt met rekenvoorbeelden.